

tema abordi, see et talu

„Eesti Päevaleht“
22. IV '98

Rahvusooper kunstilise tulemuse ootel

“Carmen” taas Estonia laval

SIRJE NORMET

Estonias lavastab Bizet' ooperite ooperit “Carmen” maailmamainega lavastaja Albert-André Lheureux Belgiast. Esietendus toimub 24. aprillil.

Belgia on kuningriik. Mida see tähendab neile, kes seal elavad?

Belgia jaoks on see suur õnn. Kui Belgia poleks kuningriik, siis niisugust riiki ilmselt enam ei eksisteeriks, sest pinged erinevate rahvuste, eelkõige flaamlaste ja prantslaste vahel on suured. Mina töötan prantsuse trupis, veel viis aastat tagasi neid pingeid tunda ei olnud. Kuningas Baudouin on ühendav jõud. Ta on väga huvitatud kunstist ja muusikast ja inimesed peavad temast luugu. Kui teda poleks, oleks flaamlased ja prantslased eraldunud. Ma ei arva, et kuninga olemasolu oleks kalim kui president.

Juba 18-aastaselt oli teil oma teater, esimene “noor kompanii” Belgia teatri ajaloos. Kas olete pärit

teatritegelaste perekonnast?

Minu isa töötas filminduses ja oli ajakirjanik. Ema aga õpetaja. Nooruses esinesin ma ühes plastikloomade tsirkuses. Käisin tänavatel inimesi nukuetendustele kutsumas.

Kas olete ka muusikat õppinud?

Jaa, kuid mul olid halvad õpetajad ja nii jäid juba nooruses klaveri- ja kitarriopingud pooleli. Kuid ma armastasin muusikat väga. Näiteks käisin vaatamas kõiki Maurice Bejart'i balletietendusi, igat etendust ikka viis-kuus korda. Ilmselt teate, et Bejart oli Brüsselis 1960–1980 Ballet du XXe Siecle'i kunstiline juht.

Teatrikoolis aga õppisin väga heade pedagoogide käe all. Meid õpetasid suured õpetajad Pariisist.

Kas Brüssel on ka üks Euroopa kultuurikeskusi?

Kuuekümnendatel aastatel. Enam mitte. Head kunsti tehakse ka Liege's, Gentis jm. Aga kunagi oli aeg, kus olulised prantsuse ja inglise dra-

Maailmanimega Belgia lavastaja Albert-André Lheureux sai Estonia Teatri olemasolust teada Venemaal.

RICCARDO RAND

maturgia esietendused toimusid Brüsselis ja alles siis Pariisis. Belgia teatrikool oli väga kõrgel tasemel, eksperimenteeriti palju.

Kuidas avastasite Estonia Teatri?

Kaheksakümnendatel lavastasin Moskvas ja Peterburis. Pidin lavastama ka Novosibirskis. Üks vene produtsentidest rääkiski mulle, et Tallinnas on heal tasemel ooperiteater. Et seal on noored teatrijuhid, kes püüavad teatrit muuta.

Miks “Carmeni” esietendus 1875. aastal Pariisis välja viilistati?

Väikekoodanluse jaoks oli Carmen täiesti vastuvõetamatu. Kuigi prantslased on alati vabaduse eest võidelnud, ei talunud nad tollal veel vaba, sõltumatut naist.

“Carmen” pole peategelaseta. Kas tõeline Carmen on meil olemas?

On. Riina Airene on suurepärase. Ja kõik teised osatäitjad samuti: Vello Jürna, Aare Saal, Jassi Zahharov... Avastasin, et teil on suurepärase flamencotantsijad ja kasutasin nad lavastuses ära. Meeskonnatöö on meil hea ja ma loodan head kunstilist tulemust.